

TEKST STUDIUM UWARUNKOWANIA ROZWOJU

ZAŁĄCZNIK NR 2

do Zarządzenia Zastępczego Wojewody Podkarpackiego

w sprawie wprowadzenia obszaru udokumentowanego
złoża gazu ziemnego „Przemysław”
do Studium uwarunkowań i kierunków
zagospodarowania przestrzennego gminy Orły

znak I-IV.742.3.3.2023

z dnia 2023-12-05

Z up. WOJEWODY PODKARPACIEGO

(-)

Krzysztof Sopol

Dyrektor Wydziału Infrastruktury

(Podpisane bezpiecznym podpisem elektronicznym)

[TEKST JEDNOLITY Z WYRÓŻNIONYMI ZMIANAMI]^{ZWP1}

[^{ZWP1} oznaczenie ustaleń wprowadzonych Zarządzeniem Zastępczym Wojewody Podkarpackiego I-IV.742.3.3.2023 z dnia 5 grudnia 2023 r.

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY ORŁY
WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE**

Załącznik Nr 3 do Uchwały
Nr *XL/376/10* Rady Gminy Orłach
z dnia *29. września 2010*

**UWARUNKOWANIA ROZWOJU
GMINY ORŁY**

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
w Orłach
Stanisław Kaczmarz

I. CZĘŚĆ OPISOWA

ZAWARTOŚĆ

I. CZĘŚĆ OPISOWA.

1. Informacje ogólne o gminie.

- 1.1. Położenie i granice.
- 1.2. Powierzchnia i dane statystyczne.
- 1.3. Położenie geograficzne.
- 1.4. Rzeźba terenu.
- 1.5. Geologia.
- 1.6. Klimat.
- 1.7. Wody powierzchniowe.
- 1.8. Wody podziemne - zasoby.
- 1.9. Gleby.
- 1.10. Lasy.
- 1.11. Stan przyrody ożywionej.
- 1.12. Obszary o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowo-kulturowych.
- 1.13. Surowce mineralne i kopaliny.

2. Dziedzictwo kulturowe i historyczne.

3. Infrastruktura techniczna.

- 3.1. Komunikacja drogowa.
- 3.2. Komunikacja kolejowa.
- 3.3. Zaopatrzenie w wodę.
- 3.4. Gospodarka ściekowa.
- 3.5. Gazownictwo.
- 3.6. Elektroenergetyka.
- 3.7. Telekomunikacja.
- 3.8. Gospodarka odpadami.

4. Uwarunkowania zewnętrzne.

II. CZĘŚĆ GRAFICZNA (stanowiąca załącznik nr 4) UWARUNKOWAŃ ROZWOJU GMINY ORŁY

Część graficzną Uwarunkowań Rozwoju Gminy Orły stanowią następujące rysunki:

- rys.1. - „Podstawowe Elementy Środowiska Przyrodniczego” skala 1:25 000,
- rys.2a. - „Ocena Warunków Fizjograficznych-zbiorniki wód podziemnych” skala 1:25 000,
- rys.2b. - „Ocena Warunków Fizjograficznych” skala 1:25 000,
- rys.2c. - „Charakterystyka Ukształtowania Terenu:” skala 1:25 000,
- rys.2d. - „Główne zbiorniki wód podziemnych” skala 1:25 000,
- rys.3a. - „Ocena Przydatności Obszarów Produkcji Rolnej” skala 1:25 000,
- rys.3b. - „Obszary Produkcji Rolnej” skala 1:25 000,
- rys.3c. - „Struktura Własności i synteza klas gruntów” skala 1:25 000,
- rys.4. - „Infrastruktura Techniczna” skala 1:10 000,
- rys.5.- „Zasoby Kulturowe” skala 1:25 000,
- rys.6a.- „Infrastruktura Społeczna” skala 1:25 000,
- rys.6b.- „Funkcje Obszarów” skala 1:25 000,
- rys.7.- „Powiązania Wewnętrzne” skala 1:25 000,
- rys.8.- „Polityka Przestrzenna” skala 1:25 000.

I. CZĘŚĆ OPISOWA.

1. Informacje ogólne o gminie.

1.1. Położenie i granice.

Gmina Orły położona jest w środkowo-wschodniej części województwa podkarpackiego i wchodzi w skład powiatu przemyskiego. Gmina Orły otoczona jest gminami powiatu przemyskiego i sąsiaduje od południa z gminą Żurawica, od wschodu z gminą Stubno, a od północy i zachodu z gminami powiatu jarosławskiego odpowiednio: gm. Radymno i gm. Chłopice.

Gmina Orły dzięki dobremu położeniu komunikacyjnemu oraz niewielkim odległościom od przejść granicznych w Medyce i Korczowej, posiada ułatwiony kontakt ze Wschodem.

Pod względem administracyjnym gmina dzieli się na 13 sołectw: Ciemięrzowice, Drohojów, Duńkowiczki, Hnatkowice, Kaszyce, Małkowice, Niziny, Olszynka, Orły, Trójczyce, Waclawice, Walawa i Zadąbrowie.

1. 2. Powierzchnia i dane statystyczne.

Powierzchnia gminy Orły wynosi 70,11 km² i należy do przeciętnej wielkości w skali województwa podkarpackiego. Gminę zamieszkuje 8 668 osoby wg stanu na koniec 2008 roku. Oznacza to znacznie wyższy od przeciętnego w województwie wskaźnik gęstości zaludnienia - 124 osby/km².

Tabela 1. Ludność Gminy Orły - stan na 31.12.2008r.

Lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców
1.	Orły	1 166
2.	Niziny	923
3.	Trójczyce	520
4.	Waclawice	488
5.	Ciemięrzowice	318
6.	Kaszyce	874
7.	Olszynka	394
8.	Drohojów	518
9.	Zadąbrowie	1 003
10.	Małkowice	905
11.	Walawa	766
12.	Hnatkowice	425
13.	Duńkowiczki	368
	Ogółem	8 668

1.3. Położenie geograficzne.

Gmina Orły pod względem fizjograficznym położona jest w całości w Kotlinie Sandomierskiej. Część zachodnia gminy lekko pofałdowana leży na wschodnim obrzeżu Pogórza Rzeszowskiego, natomiast część wschodnia równinna należy do Doliny Dolnego Sanu (wg fizjografii J. Kondrackiego 1998 r.).

Kotlina Sandomierska jest największym regionem Podkarpacia Północnego i stanowi rozległe obniżenie denudacyjne. Pogórze Rzeszowskie jest to przykarpcka część Kotliny Sandomierskiej, wygięta w kształcie łuku o cięciwie wzdłuż linii Rzeszów – Przemyśl, przy czym jego szerokość dochodzi do 18 km w części środkowej. Płaskie garby pogórza budują ility mioceńskie przykryte utworami czwartorzędowymi. Dolina Dolnego Sanu jest szeroką bruzdą erozyjną o szerokości ok. 10 km. Rzeka San na tym odcinku płynie łagodnymi skrętami po częściowym uregulowaniu. Zalewowe dno doliny

zajmują łąki i fragmenty lasów łągowych. Liczne starorzecza świadczą o wcześniejszym meandrowaniu rzeki. Piaski rzeczne w postaci tarasów akumulacyjnych występują do 20 m powyżej zwierciadła rzeki.

1.4. Rzeźba terenu.

Część zachodnia gminy, lekko pofałdowana leży we wschodniej części Pogórza Rzeszowskiego, o średniej wysokości 200 - 250 m. n.p.m., natomiast część wschodnia znajduje się w szerokim i płaskim obniżeniu zwanym Doliną Dolnego Sanu, z w miarę wyrównaną powierzchnią o rzędnych terenu 190 – 200 m n.p.m.

Gmina Orły położona jest w całości w Kotlinie Sandomierskiej, która jest obszarem na ogół wyrównanym, lekko pofałdowanym, o wzniesieniach względnych rzędu kilku do kilkudziesięciu metrów. Pod względem rzeźby terenu na jej obszarze wyróżnia się 2 oddzielne krainy geograficzne, różniących się znacznie budową i krajobrazem.

1.5. Geologia.

Pod względem geologicznym Gmina Orły leży w obszarze Zapadliska Przedkarpackiego, które budują utwory czwartorzędowe o miąższości od kilkunastu do ponad 20 m., reprezentowane przez lessy, gliny, gliny pylaste i pyły z przerostami i wkładkami organicznymi. W spągu czwartorzędu zalega warstwa piaszczysto-żwirowa o grubości do kilku metrów.

Trzeciorząd reprezentują iły mioceńskie o miąższości kilkuset metrów.

1.6. Klimat.

Klimat Gminy Orły należy do regionu Zamojsko-Przemyskiego (wg A. Woś 1999r.) w części dotyczącej skraju Pogórza Karpackiego. Okres wegetacyjny zależnie od wysokości trwa około 210-220 dni. Średnia roczna temperatura powietrza kształtuje się na poziomie 7,8°C. Wysokość opadów – 600 – 700 mm. W tym regionie notuje się najmniejszą liczbę dni z pogodą umiarkowanie ciepłą, jest ich w roku 122, a jednocześnie z dużym zachmurzeniem jest 38 dni. Rzadziej pojawiają się dni chłodne, jest ich ok. 30.

W części wschodniej gminy temperatura średnia roczna spada poniżej +7°C, więcej jest dni z pogodą przymrozkową bardzo chłodną – do 5 dni w roku oraz stosunkowo dużo z pogodą bardzo ciepłą do ok. 91 dni w roku. Suma opadów rocznych wynosi ok. 700 mm.

Tabela 2. Charakterystyka krain klimatycznych (wg A. Woś, 1999 r.)

Regiony klimatyczne	Średnia temperatura w °C		Czas trwania w dniach		Opad roczny [mm]
	Stycznia	Lipca	Zimy	Lata	
Zamojsko-Przemyski	- 3,5	+ 17,0	80 - 90	do 100	610-680

Pod względem klimatycznym region gminy Orły sprzyja rozwojowi rolnictwa, a zwłaszcza produkcji ogrodniczej rynkowej oraz turystyce.

1.7. Wody powierzchniowe.

- a) **Bilans wód powierzchniowych;**
Rzeki i wody otwarte:

- Rzeka San przepływa na małej długości gminy wzdłuż wschodniej granicy, częściowo odcina zakole starorzecza wsi Walawa. Wody Sanu są w II klasie czystości fizyko-chemicznej i w II klasie ogólnej.
- Dopływy rzeki San o długości 5-6 km, mają charakter nizinny i są czyste.

Wielkość zasobów wód powierzchniowych jest niestabilna, problemem jest też ich dyspozycyjność wynikająca ze zróżnicowania warunków hydrologicznych w poszczególnych latach i dużej zmienności w czasie.

Obszar Gminy Orły znajduje się w dorzeczu rzeki San w obrębie zlewni Wisły. Wody powierzchniowe Gminy Orły stanowią sieć rzek i potoków. Rzeka San, przepływa na małej długości wzdłuż wschodniej granicy, częściowo odcina zakole starorzecza wsi Walawa, a jej dopływy o długości łącznej ok. 5 - 6 km mają charakter nizinny. Przez środek gminy przepływa jeden z większych dopływów Sanu – potok Rada.

Rzeka San wypływa w Bieszczadach Zachodnich w rejonie przełęczy Użockiej, na wysokości ok. 900 m. n.p.m. na terenie Ukrainy i uchodzi do Wisły w km 279,7 jej prawego brzegu poniżej Sandomierza. Długość Sanu wynosi 443,4 km, a powierzchnia jego zlewni 16861,3 km². Cała gmina o powierzchni 70,11 km² znajduje się w zlewni Sanu.

Górny bieg rzeki ma charakter potoku górskiego, na odcinku ok. 55 km stanowi granicę państwową między Polską a Ukrainą. Źródłowa część zlewni to góryste tereny leśne, praktycznie niezamieszkałe lub z nieliczną zabudową, o charakterze turystyczno-wypoczynkowym. Poniżej Przemyśla, czyli również na terenie gminy Orły, rzeka San zmienia charakter z górskiego na nizinny i płynie szeroką doliną. W granicach gminy nie jest obwałowana.

Rzeka ta należy do zasobnych w wodę i związane z nią jest zagrożenie powodziowe. Dane hydrologiczne rzeki są określone dla profili wodowskazowych w Przemyślu – km 165,9 oraz Sośnicy – km 143,1. W gminie Orły San płynie od 147,7 km do 146,0 km. Z podanych informacji wynika, że znajduje się w niewielkiej odległości od profilu wodowskazowego w Sośnicy.

Przebiegi charakterystyczne rzeki San w profilach wodowskazowych powyżej i poniżej gminy Orły wg danych IMiGW w Krakowie wynoszą:

	powyżej;	poniżej gminy Orły
- km biegu	- 165,9	143,1
- średni roczny przepływ [m ³ /s]	- 50,7	56,5
- średni niski przepływ [m ³ /s]	- 11,4	15,8
- wielka woda Q1% [m ³ /s]	-1830,0	2050,0
- stan wodowskazu [cm]	- 955	915

Najwyższe przepływy w rzekach obserwowane są już od marca, kiedy zaczyna topnieć śnieg, przy czym maksimum występuje w kwietniu. Najniższe przepływy obserwuje się w jesieni i zimie - większość minimalnych przepływów występuje od września do grudnia.

Przedstawione dane potwierdzają zasobność rzeki San. Potok Rada przepływający przez tereny zabudowane miejscowości Hnatkowice - Drohojów, posiada uregulowane koryto w rejonie Hnatkowic, uregulowany jest także potok Olszynka w miejscowości Kaszyce, natomiast pozostałe potoki wymagają regulacji koryt na odcinkach ich przepływu przez tereny zabudowy mieszkaniowej miejscowości Waclawice (potok Podgóry) oraz potok w miejscowości Walawa.

Grunty zmeliorowane w gminie wynoszą 1 224 ha głównie w miejscowościach Zadąbrowie, Niziny i Małkowice. Dzięki melioracji wcześniej częściowo zalewowe tereny przekształcono w grunty uprawne, a użytki zielone w grunty orne.

Są to urządzenia z lat 60-tych, jednak ze względu na systematycznie prowadzone prace remontowe są utrzymane w dobrym stanie technicznym.

Długość cieków w gminie wynosi 6,5 km, a średni przepływ 51,2 m³/s.

Wody powierzchniowe nie stanowią źródła zaopatrzenia w wodę mieszkańców gminy Orły

b) Jakość wód powierzchniowych;

Na podstawie uzyskanych wyników stwierdzono, że rzeka San w km 156,6, czyli znacznie powyżej granicy gminy prowadziła wody pozaklasowe (NON) wg klasyfikacji ogólnej, ze względu na stan sanitarny, a II klasy czystości pod względem hydrobiologicznym i fizyko-chemicznym. Podane wskaźniki wskazują na antropogeniczne źródła zanieczyszczenia wód płynących, w tym również spływy powierzchniowe z pól uprawnych. Poniżej ujścia Wiszni, czyli poniżej gminy, rzeka San prowadziła wody pozaklasowe ze względu na stan sanitarny, wskaźniki fizyko-chemiczne odpowiadały III klasie czystości a hydrobiologia II. W tym przekroju pomiarowym jakość wód rzeki San w dużym stopniu zależy od jakości wód rzeki Wiszni, która wprowadza do Sanu wody pozaklasowe. W oparciu o podaną lokalizację przekrojów pomiarowych trudno ocenić wpływ źródeł zanieczyszczeń z terenu gminy na jakość wód rzeki San. W oparciu o analizę posiadanych materiałów można ocenić, że Gmina Orły nie przyczynia się do znaczącego wzrostu wskaźników zanieczyszczeń w rzece San w granicach gminy.

Oprócz zanieczyszczeń powierzchniowych rzeka San jest bezpośrednio i poprzez swoje dopływy odbiornikiem ścieków głównie komunalnych z terenu gminy.

1.8. Wody podziemne – zasoby.

W obrębie Gminy Orły wody podziemne występują w obszarze Zapadliska Podkarpackiego, które budują utwory trzeciorzędowe miocenu morskiego, zalegające na starszym podłożu. Utwory te stanowią nieprzepuszczalną warstwę dla wód opadowych i infiltracyjnych, a wody tu występujące mają niewielkie znaczenie użytkowe i charakter wyłącznie lokalny. Na takim podłożu zalegają młodsze utwory czwartorzędowe o zmiennej miąższości od ponad jednego do kilkudziesięciu metrów. Wody podziemne występujące w tych utworach, głównie w rozległych terasach rzecznych, rynnach erozyjnych i pokładach żwirowych, stanowią główne zasoby użytkowych wód podziemnych Gminy Orły.

Tereny wschodniej części Gminy Orły w dolinie rzeki San, należą do obszaru GZWP nr 429 – „Dolina Przemysł” o powierzchni 60 km², zasobach szacowanych na 8 tys. m³/d w utworach czwartorzędowych, z warstwą wodonośną na głębokości 10 – 30 m.

Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych możliwe do wykorzystania do celów gospodarczych i mające największe znaczenie, związane są z wielkimi jednostkami geologicznymi, stanowiącymi jednocześnie regiony hydrologiczne.

Większość wód podziemnych występuje w utworach czwartorzędowych, w dalszej kolejności mają znaczenie wody trzeciorzędowe. Znaczące zasoby wodne znajdują się w Głównych Zbiornikach Wód Podziemnych (GZWP).

a) Jakość wód podziemnych;

Badania z lat 90-tych wskazywały na duże wahania sezonowe w jakości wód podziemnych. Generalnie uznano, że wody te można zaliczyć do nieznacznie zanieczyszczonych (badania WIOŚ z lat 90-tych). Za korzystne uznano występowanie warstwy glin nad poziomem wodonośnym oraz w spągu pod warstwą wodonośną utworów nieprzepuszczalnych w postaci iltów miocenijskich. Warstwa glin stwarza

warunki naporowe w warstwie wodonośnej, co powoduje z kolei stabilizowanie się zwierciadła swobodnego na głębokości 8,0-12,0m od powierzchni terenu. Woda podziemna ujmowana gminnymi ujęciami wody nie wykazuje zanieczyszczeń antropogenicznych.

Jakość wód podziemnych kontrolowana jest od 1991 roku, w ramach krajowej sieci monitoringu przez Państwowy Instytut Geologiczny. Zadaniem sieci jest stała kontrola jakości wód podziemnych we wszystkich poziomach użytkowania, poza oddziaływaniem lokalnych źródeł zanieczyszczeń oraz śledzenie zmian chemizmu wód podziemnych i sygnalizacja zagrożeń. Na terenie gminy Orły brak punktu z sieci monitoringu i dlatego nie są prowadzone badania jakości wód podziemnych.

Nie można analizować badań z innych punktów monitoringowych i przez analogię oceniać stanu jakości wód podziemnych w granicach gminy Orły, z uwagi na różnice w głębokości występowania badanych poziomów wodonośnych.

1.9. Gleby.

a) Rodzaje gleb;

Warunki glebowe występujące na terenie gminy zaliczane są do jednych z najlepszych w powiecie przemyskim i sprzyjają rozwojowi rolnictwa. Na obszarze gminy dominują czarnoziemy, gleby brunatne i pyłowe wytworzone z lessów oraz utworów pyłowych lessowatych, piasków i glin. Najlepszymi glebami w gminie są gleby wytworzone z lessów – czarnoziemy oraz mady zaliczane do klasy II, IIIa, IIIb, a częściowo do klasy I, IVa i IVb. W części zachodniej gminy występują gleby zaliczane do II-III klasy bonitacyjnej, natomiast w części wschodniej do I-II klasy. Mady występują w szerokiej dolinie Sanu, powstały z materiału naniesionego przez wody. Okresowo mogą być podtapiane i dlatego wymagają odpowiednich zabiegów melioracyjnych.

Badania monitoringowe gleb w województwie podkarpackim nie wykazują ich zanieczyszczenia metalami ciężkimi. Przez analogię wniosek ten można przenieść na teren gleb gminy Orły

Korzystne warunki środowiska przyrodniczego na obszarze gminy Orły sprzyjają produkcji zbóż oraz roślin bardziej wymagających, zwłaszcza pszenicy, buraków cukrowych a także rzepaku.

Dzięki korzystnym warunkom agrotechnicznym również plony większości roślin uprawnych w Gminie Orły przekraczają średnią krajową (31 dt/ha) i wynoszą 42,9 dt/ha.

Wartość użytkowa gruntów ornych bywa obniżana przez erozję gleb, na którą są szczególnie podatne utwory lessowe. Odczyn gleb wytworzonych z lessów waha się od pH 6,0 – 7,0, a głębiej ok. 8,0. Mady w dolinie Sanu należą do piaszczystych, średnich i ciężkich.

Produkcja zwierzęca na obszarze gminy utrzymuje się na wysokim poziomie w porównaniu z innymi gminami powiatu przemyskiego, dominuje zwłaszcza produkcja trzody chlewnej.

b) Struktura użytkowania gruntów;

Lasy i grunty leśne w gminie Orły zajmują 151 ha, co stanowi zaledwie 2,15% powierzchni całej gminy.

Wartość przyrodnicza gleb występujących na terenie Gminy Orły jest wysoka, a małe zanieczyszczenie powoduje, że stan środowiska naturalnego jest dobry. Takie warunki środowiska naturalnego pozwalają na uprawę roślin zbożowych.

Według stanu na 2003 rok powierzchnia użytków rolnych Gminy Orły wynosiła 6179 ha, co stanowi 88,13% powierzchni całej gminy. W strukturze użytkowania gruntów

rolnych w gminie 83,05% stanowią grunty orne (5132 ha), sady 4,39% (271 ha), użytki zielone 12,56 % (776 ha) wg danych Rocznika Statystycznego Województwa Podkarpackiego za 2002r.

Wśród gospodarstw rolnych w gminie, zaledwie 0,2% należy do grupy gospodarstw o wielkości powyżej 50 ha. W większości gospodarstw produkcja ma wszechstronny i nie wyspecjalizowany charakter.

Negatywny wpływ na kształt obecnej struktury obszarowej gospodarstw wywiera duże rozproszenie arealów gospodarstw - przeciętne gospodarstwo składa się z kilku do kilkunastu działek. Przeciętna wielkość gospodarstwa nie przekracza 4,5 ha, z udziałem 38,4% w ogólnej liczbie i należy do najliczniejszej liczby gospodarstw.

1.10. Lasy.

a) Charakterystyka stanu zasobów;

W granicach administracyjnych gminy Orły lasy zajmują nieduże powierzchnie. Z ogólnej powierzchni gminy lasy zajmują tylko 2,15%, przy średniej wojewódzkiej 32,7% i średniej krajowej 27,9%. Lasy łącznie zajmują obszar 151 ha.

Są to w przewadze lasy należące do Skarbu Państwa, nad którymi nadzór sprawuje Nadleśnictwo Krasieczyn na powierzchni – 118,19 ha, a osoby prywatne posiadają tylko 32,81 ha lasów.

Średnia powierzchnia lasu przypadająca na jednego właściciela wynosi ok. 0,8 ha wg danych z obecnie obowiązujących uproszczonych planów urządzenia lasów.

Tabela 3. Lesistość Gminy Orły

Lp.	Gmina	Powierzchnia gruntów leśnych w ha	Lesistość w %
1.	Orły	151	2,15

Lasy znajdują się w zachodniej części gminy Orły, bezpośrednio przy granicy z gm. Żurawica i obejmują sołectwa Waclawice i Trójcyce.

Na obszarze gminy dominującym typem siedliskowym jest las bukowo-jodłowy. Lasy w obrębie gminy w większości zostały uznane za ochronne, wśród których wyróżnić można wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody.

1.11. Stan przyrody ożywionej.

a) Świat roślinny;

Na terenie gminy występują tereny zieleni urządzonej, które zajmują 17,58 ha. Należą do nich: parki wiejskie, zielone tereny sportowe oraz cmentarze.

W granicach gminy naturalna szata roślinna jest ograniczona do obszarów leśnych oraz siedlisk trawiastych w terenach zalewowych w dolinie Sanu. Roślinność ze względu na swoje walory pełni następujące funkcje na terenie gminy:

- sanitarno-higieniczną przez produkcję tlenu z równoczesną redukcją dwutlenku węgla, a także oczyszczania powietrza z zanieczyszczeń przemysłowych,
- ochronną polegającą na ochronie gleb przed erozją wodną i powietrzną,
- retencyjną przez magazynowanie wody pochodzącej z opadów,
- produkcyjną – przez pozyskiwanie drewna i pożytków (jagody, grzyby).

Zagrożenia dla świata roślin wynikają głównie z ograniczania ich powierzchni, a następnie z zanieczyszczeń pochodzących z komunikacji.

b) Świat zwierzęcy;

Świat zwierzęcy warunkują w dużej mierze zasoby leśne. Do gatunków dziko żyjących na terenie gminy należą: sarny, jelenie, dziki, wilki, żbiki, rysie. Zagrożeniem dla nich jest kłusownictwo oraz zmiany w stanie środowiska przyrodniczego.

1.12. Obszary o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowo-kulturowych.

a) Walory przyrodnicze;

Gmina Orły jest uboga w walory przyrodnicze i krajobrazowe, brak jest również na jej terenie innych form ochrony przyrody, zwłaszcza nie uznano za pomniki przyrody żadnego obiektu.

b) Walory krajobrazowo-kulturowe;

Obszar Chronionego Krajobrazu

Na terenie gminy Orły nie występują obszary chronionego krajobrazu.

c) Walory historyczne i krajobrazowo-kulturowe;

Na obszarze gminy Orły znajdują się obiekty architektury i stanowiska archeologiczne, ujęte w rejestrze zabytków i w wykazie obiektów zabytkowych, które zasługują na wpis do rejestru. Na szczególną uwagę zasługuje unikatowa architektura drewniana podnosząca atrakcyjność każdego z sołectw. Ponadto w gminie zachowało się wiele interesujących cmentarzy greko- i rzymsko-katolickich oraz szczególnie cennych cerkwi, będących świadectwem przedwojennej wielokulturowości tego terenu.

Godne polecenia są też zabytki architektury, m.in. pałace z przylegającymi do nich parkami w Duńkowiczkach i Ciemiężowicach oraz zespoły dworskie z XVIII w. – w sołectwach Olszynka i Drohojów. Sąsiedztwo miasta Przemyśla pozostawiło na terenie gminy obiekty wchodzące w skład „Twierdzy Przemyśl”. Z budowli militarnej jaką była Twierdza Przemyśl w gminie pozostały fortyfikacje stanowiące część zewnętrznej umocnień Twierdzy z ok. 1880 roku, a zwłaszcza Fort dwuwalowy pancerny oraz Szaniec Miedzypola, usytuowane w sołectwie Duńkowiczki. Obiekty te są zniszczone, zahowały się założenia fortów, fosy, wały i galerie strzeleckie. Pozostałości porastają krzewy i drzewa. Forty były połączone siecią dróg o utwardzonej nawierzchni, które w średnim stanie zachowały się do dzisiaj. Wszystkie obiekty wraz z przyrodniczym otoczeniem stanowią o niezwykle cennej i unikatowej wartości tego krajobrazu.

1.13. Surowce mineralne i kopaliny.

Złoża surowców mineralnych występujących na terenie Gminy Orły obejmują dwie zasadnicze grupy:

- surowce energetyczne,
- surowce mineralne.

a) Surowce energetyczne;

Na obszarze Gminy Orły gaz ziemny występuje w utworach miocenijskich przedgórze Karpat. Jest to gaz wysokometanowy (70-98,8% metanu) i z reguły niskoazotowy, zalegający w złożach strukturalno-litogenicznych, wielowarstwowych,

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Orły

w warunkach gazowo-naporowych. Udokumentowane zasoby gazu występują w złożach:

- obszaru górniczego ‘Przemysł’ i są wydobywane w gm. Żurawica. Ten obszar górniczy dotyczy tylko nieznacznej powierzchni przy granicy południowej z gminą Żurawica,
- obszaru górniczego ‘Gubernia’ z eksploatowanym jednym odwiertem w sołectwie Drohojów,
- obszaru górniczego ‘Święte-Zadąbrowie’, obszar martwy i bez koncesji na wydobywanie ze względu na małe zasoby gazu – obszar ten został zniesiony.

[Złoże gazu ziemnego „Przemysł”, zatwierdzone decyzją Ministra Klimatu i Środowiska znak DGK-4.735.1.2021.16.BG z dnia 6 grudnia 2022 r., zatwierdzającą dokumentację geologiczno-inwestycyjną złoża gazu ziemnego „Przemysł”, położonego na terenie gmin wiejskich: Rokietnica i Roźwienica w powiecie Jarosławskim, gmin wiejskich: Krasiczyn, Krzywca, Medyka, Orły, Przemysł, Żurawica w powiecie przemyskim oraz miasta Przemysł w województwie podkarpackim. Przedmiotowa dokumentacja została sporządzona w celu aktualizacji zasobów złoża, a także połączenia złoża gazu ziemnego „Przemysł” i złoża gazu ziemnego „Buszkowiczki”. Granice określające kontur złoża oznaczone zostały na rysunku Studium linią koloru granatowego i symbolem G-1.]^{ZWP1}

b) Surowce mineralne;

W gminie występują udokumentowane złoża piasku w sołectwie Walawa, jednak nie są obecnie eksploatowane.

c) Ochrona zasobów złóż kopalin;

W celu ochrony istniejących złóż kopalin oraz zabezpieczenia ich przed rabunkowym i niekontrolowanym wydobywaniem, na wydobywanie kopalin ze złóż udzielane są koncesje.

2. Dziedzictwo kulturowe i historyczne.

Na obszarze Gminy Orły znajdują się obiekty i stanowiska archeologiczne, ujęte w rejestrze zabytków i również ujęte w wykazie obiektów zabytkowych, które zasługują na wpis do rejestru. Rejestr i wykaz przedstawiono poniżej – natomiast rozmieszczenie stanowisk archeologicznych naniesiono zgodnie z AZP – obszary nr 105/83 (fragment); 106/83; 106/84; 106/85; 107/85 na planszy Uwarunkowań Rozwoju rys. nr 5. Powyższe oznacza, że uwarunkowania związane z zachowaniem zasobów kultury należy rozpatrywać koniecznie po zapoznaniu się z zawartością planszy nr 5 i w porozumieniu ze Służbami Ochrony Zabytków.

Ciemirzowice

1. Dwór mur./drew. XIX w. A-397
 - a). pozostałość parku dworskiego XIX w.
2. Dom Nr 15 drewn. 1 ćw. XX wieku,
3. Dom Nr 22 drewn. 1 ćw. XX wieku,
4. Dom Nr 23 drewn. 1 ćw. XX wieku,
5. Dom Nr 38 drewn. 1 ćw. XX wieku,
6. Dom Nr 41 drewn. 1 ćw. XX wieku,
7. Dom Nr 51 drewn. 1 ćw. XX wieku,
8. Dom Nr 58 drewn. 1 ćw. XX wieku,
9. Dom Nr 60 drewn. 1 ćw. XX wieku,

Olszynka (dawniej Dmytrowice)

1. Park z XVIII wieku,
2. Dom Nr 1 drewn. 1 ćw. XX wieku,
3. Dom Nr 3 drewn. 1 ćw. XX wieku,
4. Dom Nr 35 drewn. 1 ćw. XX wieku,
5. Dom Nr 36 drewn. 1 ćw. XX wieku,
6. Dom Nr 37 drewn. 1 ćw. XX wieku,
7. Dom Nr 38 drewn. 1 ćw. XX wieku,
8. Dom Nr 41 drewn. 1 ćw. XX wieku,

[]^{ZWP1} oznaczenie ustaleń wprowadzonych Zarządzeniem Zastępczym Wojewody Podkarpackiego I-IV.742.3.3.2023 z dnia 5 grudnia 2023 r.

9. Dom Nr 43, drewn. 1 ćw. XX wieku,
10. Dom Nr 47, drewn. 1 ćw. XX wieku,
11. Dom Nr 53, drewn. 1 ćw. XX wieku,
12. Dom Nr 60, drewn. 1 ćw. XX wieku,
13. Dom Nr 77, drewn. 1 ćw. XX wieku,
14. Cmentarz greko-katolicki,

Drohojów

1. Dom Nr 2, drewn. 1 ćw. XX wieku,
2. Dom Nr 10, drewn. 1 poł. XX wieku,
3. Dom Nr 17, drewn. 1 ćw. XX wieku,
4. Dom Nr 20, drewn. 1 ćw. XX wieku,
5. Dom Nr 21, drewn. 1 ćw. XX wieku,
6. Studnia przy domu Nr 27 drewn./mur. 2 poł XIX wieku
7. Dom Nr 34, drewn. 1 ćw. XX wieku,
8. Dom Nr 39, drewn. 1 ćw. XX wieku,
9. Dom Nr 44, drewn. 1 ćw. XX wieku,
10. Dom Nr 45, drewn. 1 ćw. XX wieku,
11. Dom Nr 46, drewn. 1 poł. XX wieku,
12. Dom Nr 48, drewn. 1 ćw. XX wieku,
13. Dom Nr 49, drewn. 1 ćw. XX wieku,
14. Dom Nr 51, drewn. 1 ćw. XX wieku,
15. Dom Nr 53, drewn. 1 ćw. XX wieku,
16. Dom Nr 54, drewn. 1 ćw. XX wieku,
17. Dom Nr 56, drewn. 1 poł. XX wieku,
18. Cmentarz greko-katolicki
19. Cmentarz rzymsko-katolicki obecnie komunalny
20. Cmentarz I wojny światowej,
21. Pozostałości zespołu dworskiego XVIII wieku
22. Cerkiew obecnie Kościół murowany z 1927r.

Duńkowiczki

1. Fortyfikacje – część zew. umocnień Twierdzy Przemyśl ok. 1880r.
 - a). Fort dwuwałowy pancerny „W XI Duńkowiczki”
 - b). Szaniec Miedzypola – „Sch XI Duńkowiczki” ujęte w rejestrze zabytków pod nr A -273
2. Pozostałości Parku dworskiego XIX wieku
3. Dom Nr 19, drewn. 1 ćw. XX wieku,
4. Dom Nr 24, drewn. 1 ćw. XX wieku,
5. Dom Nr 50, drewn. 1 ćw. XX wieku,
6. Dom Nr 55, drewn. 1 ćw. XX wieku,
7. Cmentarz greko-katolicki,

Hnatkowie

1. Dom Nr 13, drewn. 1 ćw. XX wieku,
2. Dom Nr 15, drewn. 1 ćw. XX wieku,
3. Dom Nr 17, drewn. 1 ćw. XX wieku,
4. Dom Nr 18, drewn. 1 ćw. XX wieku,
5. Dom Nr 26, drewn. 1 ćw. XX wieku,
6. Obora Nr 26, drewn. 1 ćw. XX wieku,
7. Dom Nr 29, drewn. 1 ćw. XX wieku,
8. Dom Nr 60, drewn. 1 ćw. XX wieku,
9. Dom Nr 79, drewn. 1 ćw. XX wieku,

10. Dom Nr 80, drewn. 1 ćw. XX wieku,
11. Dom Nr 82, drewn. 1 ćw. XX wieku,
12. Dom Nr 84, drewn. 1 ćw. XX wieku,
13. Cmentarz greko-katolicki,
14. Cmentarz z I wojny światowej

Kaszyce

1. Dom Nr 16, drewn. 1 ćw. XX wieku,
2. Dom Nr 18, drewn. 1 ćw. XX wieku,
3. Dom Nr 19, drewn. 1 ćw. XX wieku,
4. Dom Nr 33, drewn. 1 ćw. XX wieku,
5. Dom Nr 38, drewn. 1 ćw. XX wieku,
6. Dom Nr 39, drewn. 1 ćw. XX wieku,
7. Dom Nr 54, drewn. 1 ćw. XX wieku,
8. Dom Nr 61, drewn. 1 ćw. XX wieku,
9. Dom Nr 89, drewn. 1 ćw. XX wieku,
10. Dom Nr 114, drewn. 1 ćw. XX wieku,
11. Dom Nr 117, drewn. 1 ćw. XX wieku,
12. Dom Nr 123, drewn. 1 ćw. XX wieku,
13. Dom Nr 141, drewn. 1 ćw. XX wieku,
14. Dom Nr 148, drewn. 1 ćw. XX wieku,
15. Dom Nr 152, drewn. 1 ćw. XX wieku,
16. Dom Nr 164, drewn. 1 ćw. XX wieku
17. Cmentarz rzymsko-katolicki

Małkowice

1. Kapliczka mur. XIX wiek. 1978 r. przebud. (przy domu nr 89)
2. Dom Nr 10, drewn. 1 ćw. XX wieku,
3. Dom Nr 16, drewn. 1 ćw. XX wieku,
4. Dom Nr 65, drewn. 1 ćw. XX wieku,
5. Stodoła Nr 67, drewn. 1 ćw. XX wieku
6. Dom Nr 74, drewn. 1 ćw. XX wieku,
7. Dom Nr 76, drewn. 1 ćw. XX wieku,
8. Dom Nr 82, drewn. 1 ćw. XX wieku,
9. Dom Nr 83, drewn. 1 ćw. XX wieku
10. Dom Nr 84, drewn. 1 ćw. XX wieku,
11. Dom Nr 87, drewn. 1 ćw. XX wieku,
12. Dom Nr 88, drewn. 1 ćw. XX wieku,
13. Dom Nr 95, drewn. 1 ćw. XX wieku
14. Dom Nr 117, drewn. 1 ćw. XX wieku,
15. Dom Nr 130, drewn. 1 ćw. XX wieku,
16. Cmentarz greko-katośicki obecnie komunalny,
17. Cerkiew obecnie Kościół , mur., z 1938 r.

Orły

1. Kapliczka przy poczcie mur. poł XX wieku
2. Kapliczka przy domu nr 149 mur. poł. XX wiek,
3. Dom Nr 48, drewn. 1 ćw. XX wieku,
4. Dom Nr 50, drewn. 1 ćw. XX wieku,
5. Dom Nr 69, drewn. 1 ćw. XX wieku,
6. Dom Nr 88, drewn. 1 ćw. XX wieku
7. Dom Nr 97, drewn. 1 ćw. XX wieku,
8. Dom Nr 114, drewn. 1 ćw. XX wieku,

9. Dom Nr 115, drewn. 1 ćw. XX wieku,
10. Dom Nr 116, drewn. 1 ćw. XX wieku
11. Dom Nr 122, drewn. 1 ćw. XX wieku,
12. Dom Nr 122, drewn. 1 ćw. XX wieku,
13. Stodoła Nr 122, drewn. 1 ćw. XX wieku,
14. Dom Nr 146, drewn. 1 ćw. XX wieku,
15. Cmentarz rzymsko-katolicki obecnie komunalny.

Wacławice

1. Dom Nr 11, drewn. 1 ćw. XX wieku,
2. Dom Nr 14, drewn. 1 ćw. XX wieku,
3. Cmentarz greko-katolicki,
4. Cmentarz rzymsko-katolicki,

Waława

1. Cerkiew p.w. Św. Michała Archanioła mur 1791-1811 r.
2. Dzwonnica przy cerkwi, drewn. 1 ćw. XX wieku,
3. Cmentarz szkieletowy z XI – XII wieku ujęty w rejestrze zabytków pod nr A 419
4. Kapliczka mur. 1 ćw. XX wieku (przy drodze do Małkowiec)
5. Dom Nr 65, drewn. 1 ćw. XX wieku,
6. Dom Nr 66, drewn. 1 ćw. XX wieku,
7. Dom Nr 68, drewn. 1 ćw. XX wieku,
8. Dom Nr 79, drewn. 1 ćw. XX wieku
9. Dom Nr 82, drewn. 1 ćw. XX wieku,
10. Dom Nr 91, drewn. 1 ćw. XX wieku,
11. Dom Nr 93, drewn. 1 ćw. XX wieku,
12. Dom Nr 105, drewn. 1 ćw. XX wieku
13. Dom Nr 124, drewn. 1 ćw. XX wieku,
14. Cmentarz rzymsko-katolicki,

Zadąbrowie

1. Cerkiew greko-katolicka drewn. pocz. XX wieku,
2. Dzwonnica cerkiewna drewn. pocz. XX wieku
3. Dwór mur. pocz. XX wieku,
4. Dom Nr 21, drewn. 1 ćw. XX wieku,
5. Dom Nr 52, drewn. 1 ćw. XX wieku,
6. Stodoła Nr 59, drewn. 1 ćw. XX wieku,
7. Dom Nr 64, drewn. 1 ćw. XX wieku,
8. Cmentarz greko-katolicki

Niziny

1. Cmentarz greko-katolicki,
2. Cmentarz rzymsko-katolicki obecnie komunalny

Trójczyce

1. Cmentarzysko kultury łużyckiej i przeworskiej – ujęto w rejestrze zabytków pod numerem A-123/417

Najwartościowsze obiekty w Gminie Orły zostały objęte ochroną prawną i wpisane do rejestru zabytków, są to:

1. Dwór mur./drew. XIX w. Ciemiężowicach - wpis pod nr. A-397.
2. Fortyfikacje Twierdzy Przemyśl w Duńkowiczkach - wpis pod nr A –273.

3. Cmentarzysko kultury łużyckiej i przeworskiej w Trójczycach – wpis pod nr A123/417.
4. Cmentarz szkieletowy w Walawie z XI – XII wieku - wpis nr A 419.

Na terenie gminy występują bardzo liczne stanowiska archeologiczne, występujące na obszarze AZP – obszary nr 105/ 83 (fragment); 106/ 83; 106/84; 106/85; 107/85.

Na szczególną uwagę zasługuje unikatowa architektura drewniana podnosząca atrakcyjność każdego z sołectw. W gminie prócz domów drewnianych występuje studnia drew./mur. z II poł. XIX w. w Drohojowie, oraz dzwonnica przy cerkwi, drewn. 1 ćw. XX wieku w Walawie.

W gminie zachowało się wiele cmentarzy greko- i rzymsko-katolickich, oraz kapliczek i zabytkowych cerkwi, będących świadectwem przedwojennej wielokulturowości tego terenu.

Występują tu również zespoły dworsko-pałacowe z przylegającymi do nich parkami w Duńkowiczkach i Ciemięrzowicach oraz zespoły dworskie z XVIII w. – w sołectwach Olszynka i Drohojów.

Na terenie Gminy Orły znajdują się obiekty o unikatowej architekturze drewnianej, objęte programem rządowym „ochrony i wykorzystania dziedzictwa kulturowego terenów przygranicznych”.

Liczne zabytki spowodowały, że przez obszar gminy przebiegają dwa szlaki kulturowe, o znaczeniu ponadregionalnym:

- Karpacki Szlak Etnograficzny,
- Karpacki Szlak Katolicki.

Sąsiedztwo miasta Przemyśla spowodowało powstanie na terenie gminy obiektów wchodzących w skład zewnętrznego pierścienia „Twierdzy Przemyśl”. W gminie pozostały fortyfikacje z ok. 1880 roku, stanowiące część zewnętrznego pierścienia umocnień Twierdzy: Fort dwuwałowy pancerny oraz Szaniec Miedzypola, usytuowane w sołectwie Duńkowiczki. Obiekty Twierdzy Przemyśl zostały zniszczone w czasie kapitulacji twierdzy, były wysadzone w powietrze.

- Fort XIa „Cegielnia” w Duńkowiczkach (pancerny, międzypolowy, 242 m), zniszczony w 90 %,
- Fort XI b „Szaniec piechoty” Duńkowiczki- Małkowice, 231 m, zniszczony w 80 %,
- Dwuwałowy fort główny, pancerny XI „Duńkowiczki”, 255 m zniszczony w ok. 25 % zachowany aż w 75 %.

Zachowały się założenia fortów, fosy, wały i galerie strzeleckie. Pozostałości porastają krzewy i drzewa. Forty były połączone siecią doskonałych dróg o utwardzonej nawierzchni, które w dobrym lub średnim stanie zachowały się do dzisiaj.

Działania konserwatorskie dla zagospodarowania obiektów dawnej „Twierdzy Przemyśl” należy prowadzić z dodatkowym uwzględnieniem wytycznych płynących z opracowania dla Zespołu Parku Kulturowego „Krajobraz Forteczny Twierdzy Przemyśl”.

3. Infrastruktura techniczna.

3.1. Komunikacja drogowa.

- Droga krajowa Nr 77 Lipnik-Przemyśl (dawna Nr 4) przebiega przez centralny obszar gminy z dużym udziałem ruchu ciężarowego.
- Drogi powiatowe w ilości 6, o łącznej długości 42,35 km o nawierzchni utwardzonej.
- Dróg statutowo gminnych jest 30 o łącznej długości 33,39 km.

- Na wszystkich drogach powiatowych i drodze krajowej kursuje regularna komunikacja autobusowa dalekobieżna i podmiejska z Przemyśla.

Drogi powiatowe:

33554	Radymno – Buszkowice	3,8 km,
33555	Zadąbrowie – Sośnica	2,4 km,
33556	Orły – Niziny	4,8 km,
33557	Niziny – Walawa	0,65 km,
33558	Orły – Małkowice – Walawa	5,5 km,
33544	Kaszyce – Orły	8,2 km.
33545	Wacławice – Zabłotce	1,5 km,
33546	Orły – Drohojów	1,7 km,
33543	Wacławice – Maćkowice	2,3 km,
33559	Orły – Hnatkowice – Trójczyce	4,8 km,
33561	Duńkowiczki – Orzechowce	1,2 km,
33541	Radymno – Rokietnica	3,1 km, o łącznej długości 42,35 km.

Drogi gminne:

- Kaszyce cmentarz – do drogi,
- Olszynka ZUM – Olszynka,
- Hnatkowice do lecznicy,
- Krohojów – Kaszyce Doły,
- Zadąbrowie – Korea,
- Walawa – do rzeki San,
- Duńkowiczki – wysypisko,
- Ciemięrzowice – Kaszyce,
- Kaszyce – Zamiechów,
- Trójczyce – Podgaj,
- Niziny – rzeka San,
- Niziny – Zatorze,
- Walawa – obwodnica,
- Walawa – Zatorze,
- Małkowice – Kolonia – Żurawiska,
- Małkowice – Kolonia – pod Nizinami,
- Małkowice – obwodnica,
- Duńkowiczki – obwodnica,
- Trójczyce – las,
- Hnatkowice – Kolonia Orzechowska,
- Hnatkowice – Górka,
- Orły cmentarz – Kacze Doły,
- Orły – lecznica,
- Drohojów – Zadąbrowie,
- Drohojów – Chałupki,
- Drohojów – Młynki,
- Zadąbrowie – Kościół, o łącznej długości 33,389 km.

3.2. Komunikacja kolejowa.

Przez teren Gminy Orły (we wschodniej części) przebiega magistrala kolejowa E 30 relacji Kraków-Rzeszów-Jarosław-Przemyśl-granica państwa, stanowiąca główne połączenie kolejowe z odległymi ośrodkami miejskimi i wiejskimi.

Na południu Gminy Orły zlokalizowana jest bocznicą kolejowa stanowiąca przedłużenie linii kolejowej z Gminy Żurawica.

3.3. Zaopatrzenie wodę.

Gmina Orły posiada dobrze rozwiniętą sieć wodociągową. Wszystkie miejscowości gminy wyposażone są w rozwinięte systemy wodociągowe.

Z ujęcia gminnego w Orzechowcach (w gminie Żurawica) w wodę zaopatrywane są miejscowości Hnatkowice i Duńkowiczki.

Z sieci lokalnych, gminnych ujęć wody zlokalizowanych w miejscowościach Orły, Niziny oraz Waclawice zasilane są wszystkie pozostałe miejscowości gminy

Z wodociągu grupowego w Waclawicach zaopatrywane są miejscowości gminy Żurawica - Kosienice i Maćkowice.

Tabela 4. Wydajność istniejących ujęć oraz procent zaspokojenia potrzeb w Gminie Orły - stan na 31.12.2008r.

Lp.	Miejscowość	Wydajność ujęć wód w głębinnych (m ³ /h)	Zapotrzebowanie Q _{max} (wskaźniki zużycia wody m ³ /d)	% zaspokojenia potrzeb	Faktyczne jednostkowe zużycie wody dm ³ /Mk/d
1.	Orły	86	320,5	100	89,14
2.	Niziny	42,6	128,0	100	78,6
3.	Waclawice	94	306,5	100	118,6
4.	Sprzedaż wody z ujęcia w Waclawicach		-129,9		
5.	Zakup wody z ujęcia w Orzechowcach – gm. Żurawica	76	84,2	100	106,18
	Gmina Orły	222,6	709,3	100	98,13

Wodociągi gminy Orły zasilane są wyłącznie z ujęć wód podziemnych (woda powierzchniowa nie jest pobierana).

Jakość wody uzdatnionej w wodociągach i koszty uzdatniania zależą od jakości wody surowej. Dla poprawy jakości ważne jest tworzenie stref ochrony bezpośredniej i pośredniej wewnętrznej i zewnętrznej wokół ujęć wody.

Gmina Orły jest zwodociągowana prawie w 100%.

Ze względu na pełne zwodociągowanie wszystkich miejscowości gminnych, obecnie nie występuje zapotrzebowanie na budowę nowych ujęć wody.

Występuje natomiast potrzeba modernizacji istniejących urządzeń i obiektów uzdatniających wodę.

Z porównania wydajności ujęć z zapotrzebowaniem na wodę wynika, że istniejące ujęcia oraz zakup wody są w stanie zaspokoić w pełni potrzeby wodne Gminy Orły.

Tabela 5. Zużycie wody z wodociągów w gminie Orły w 2003r.

Gmina	Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych	
	w dam ³	na 1 mieszkańca w m ³
Orły	254,0	29,62

W ostatnich latach nie występuje zapotrzebowanie na budowę nowych ujęć wody ze względu na pełne zwodociągowanie miejscowości gminy, natomiast występuje potrzeba modernizacji istniejących urządzeń i obiektów uzdatniających wodę. W większym stopniu przeznaczane są środki na budowę oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnych. Z porównania wydajności ujęć z zapotrzebowaniem na wodę wynika, że istniejące ujęcia oraz zakup wody są w stanie zaspokoić w pełni potrzeby wodne Gminy Orły.

3.4. Gospodarka ściekowa.

Gmina Orły jest dość dobrze skanalizowana, ścieki gminne odbierane są przez trzy oczyszczalnie ścieków.

Tabela 6. Gospodarka ściekowa w Gminie Orły - stan na 31.12.2008r.

Oczyszczalnia ścieków					
Miejscowość	Typ	Max. przepustowość w m ³ /d	Stan techniczny	Ilość odprowadzanych ścieków w m ³ /d	Liczba obsługiwanych domostw
Kaszyce	Hydrobotaniczna trzcinowa	259	Bardzo dobry	72,8,0	307
Niziny	Hydrovit SI 225	225	Bardzo dobry	71,8	256
Trójczyce	Hydrobiologiczna	491	Bardzo dobry	197,7	664

Oczyszczalnie ścieków w Walawie i Zadąbrowiu nie spełniają aktualnie obowiązujących standardów jakości ścieków oczyszczonych i ze względu na stan techniczny zostały wyłączone z użytkowania, nie są jeszcze zlikwidowane lecz nie przyjmują ścieków.

Obsługa miejscowości przez oczyszczalnie ścieków:

1. Oczyszczalnia ścieków w Kaszycach posiada wystarczającą przepustowość do przejęcia wszystkich ścieków z miejscowości Kaszyce, Olszynka i Ciemięrzowice.
2. Oczyszczalnia ścieków w Nizinach posiada wystarczającą przepustowość do przejęcia wszystkich ścieków z miejscowości Niziny oraz części miejscowości Walawa. Planuje się także podłączyć część miejscowości Małkowice.
3. Oczyszczalnia ścieków w Trójczycach posiada wystarczającą przepustowość do przejęcia wszystkich ścieków z miejscowości Trójczyce, Wacławice, Zadąbrowie i Orły. Planowane jest podłączenie miejscowości Hnatkowice, Drohojów, Duńkowiczki i część wsi Małkowice.

Wszystkie trzy oczyszczalnie ścieków; w Kaszycach, w Nizinach i w Trójczycach posiadają nowoczesne rozwiązania i spełniają wymogi aktualnie obowiązujących przepisów.

Według danych Urzędu Gminy w Orłach, na koniec 2008 roku bez kanalizacji pozostają następujące wsie: Małkowice, Duńkowiczki, Drohojów, Hnatkowice i część wsi Walawa.

Stopień skanalizowania wsi na koniec 2008r. wynosi ok. 70%, ogółem bez kanalizacji pozostaje ok. 30 % ludności.

Według użytkownika oczyszczalni ścieków w gminie Orły, emisja ścieków komunalnych i przemysłowych do wód powierzchniowych w 2008r. wyniosła 125,2 dam³.

Gmina Orły wymaga rozbudowy sieci kanalizacyjnej oraz magistrali przesyłowych umożliwiających doprowadzanie wszystkich ścieków komunalnych i przemysłowych do działających oczyszczalni ścieków.

W miejscowościach, gdzie przeprowadzenie kanalizacji i podłączenie do sieci zbiorczej jest niemożliwe należy promować budowę przydomowych oczyszczalni ścieków.

3.5. Gazownictwo.

Przez teren Gminy Orły przechodzi wysokoprężny gazociąg przesyłowy Ø 300 Przemyśl-Jarosław. Stacja redukcyjno-pomiarowa zlokalizowana w Orłach zasila sieć gazową średnioprężną całej gminy.

3.6. Elektroenergetyka.

Na terenie gminy istnieją dwie linie energetyczne 110 kV o przebiegu południe - północ. Przewiduje się budowę linii 110 kV Przemyśl-Radymno, jej trasa częściowo przebiega przez teren gminy Orły.

Obszar gminy jest uzbrojony w sieć energetyczną SN 30kV i 15kV zasilana z trzech stron: stacja Żurawica, GPZ Jarosław i GPZ Radymno. Wszystkie jednostki osiedleńcze posiadają energię elektryczną.

3.7. Telekomunikacja.

Obecnie w Gminie Orły łączność telefoniczna jest dostępna i podlega ciągłej rozbudowie. Cała gmina jest w zasięgu telefonii komórkowej różnych sieci.

Na obszarze Gminy Orły planowana jest budowa sieci światłowodowej do obsługi łączny telekomunikacyjnych i internetowych.

Odbiór telewizji i stacji UKF w zasięgu przekaźników w Przemyślu i Jarosławiu.

3.8. Gospodarka odpadami.

Na obszarze Gminy Orły odpady komunalne są gromadzone w pojemnikach KP-7 i wywożone na składowisko odpadów w Gminie Żurawica.